

PROGRAMA PENTRU BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚA INFORMĂRII PENTRU DEFINITIVAREA ÎN ÎNVĂȚĂMÂNT

A. PREZENTAREA GENERALĂ. OBIECTIVE. COMPETENȚE CHEIE

Programa este destinată profesorilor care predau biblioteconomie și știința informării, absolvenți ai învățământului superior de specialitate.

Din perspectiva obiectivelor generale și specifice ale biblioteconomiei, programa vizează evaluarea competențelor didactice și profesionale ale profesorului. Competențele presupun capacitatea de a acționa eficient într-o situație dată prin identificarea și rezolvarea unor probleme specifice.

Se urmăresc atât competențele generale cât și competențele specifice.

Competențele generale au în vedere:

- ☐ cunoașterea conținutului și a problematicii contemporane ale biblioteconomiei;
- ☐ verificarea aptitudinilor necesare pentru proiectarea, organizarea, desfășurarea și evaluarea activității didactice;
- ☐ capacitățile de comunicare, empatice și de parteneriat educațional;
- ☐ disponibilitatea pentru formarea continuă și pentru perfecționarea profesională.

Competențele specifice au în vedere:

- ☐ asimilarea conținutului științific propriu disciplinelor biblioteconomice, metodelor și tehnicilor de informare;
- ☐ realizarea corelațiilor interdisciplinare ale conținuturilor;
- ☐ actualizarea, prelucrarea, esențializarea, ilustrarea și dezvoltarea conținutului;
- ☐ capacitatea de adecvare a demersurilor didactice la particularitățile colectivului de elevi;
- ☐ formarea modului de gândire specific activității desfășurate;
- ☐ capacitatea de autoevaluare, de realizare a feed-back-ului în dezvoltarea profesională.

B. TEME

1. Dezvoltarea colecțiilor

Constituirea colecțiilor (principii de dezvoltare a colecțiilor; principalele tipuri de documente: documente tradiționale, audiovizuale, documente electronice).

Metodologia dezvoltării colecțiilor (informarea bibliografică: principii, tehnici, activități; instrumente de lucru: fișiere de deziderate, fișiere de comenzi etc.)

Modalități de dezvoltare a colecțiilor (achiziția oneroasă; cumpărătura, schimbul; achiziția gratuită: donația, transferul, depozitul legal; achiziții curente; achiziții retrospective; agenți interni de achiziție; agenți externi de achiziție).

2. Evidența colecțiilor

Evidența primară (globală)

Evidența individuală

3. Prelucrarea publicațiilor
Descrierea publicațiilor (vedeta uniformă de autor – colectivitate; vedeta uniformă de autor-persoană fizică; descrierea bibliografică a publicațiilor monografice ISBD (M); descrierea bibliografică a publicațiilor seriale ISBD (S)
Clasificarea publicațiilor (indici principali; indici auxiliari)
Tipuri de cataloage
4. Organizarea publicațiilor
Sisteme de cotare (sisteme formale; sisteme logice)
5. Comunicarea documentelor
Disponibilitatea documentelor în funcție de tipul de bibliotecă, natura colecțiilor, categoria de utilizatori (accesul direct la documente; accesul indirect la documente)
Împrumutul documentelor (împrumutul intern; sisteme de împrumut, funcțiile centrului național de împrumut; împrumutul internațional).
6. Automatizarea bibliotecilor
Formalizarea datelor bibliografice pentru prelucrarea pe calculator sistem automatizat integrat de biblioteca rețele automatizate de informare
7. Prezervarea și conservarea documentelor.
Prezervarea documentelor (tehnologii de prezervare clasice și contemporane; prezervarea documentelor pe suport hârtie; prezervarea documentelor audiovizuale; prezervarea documentelor electronice.
8. Gestionarea și administrarea documentelor
Verificarea periodică a colecțiilor
Eliminarea documentelor
9. Legislația românească de bibliotecă
Responsabilitatea patrimonială
10. Utilizatorii bibliotecilor și ai altor structuri infodocumentare
Educația utilizatorilor: căi și mijloace
Instrumente de informare în sprijinul utilizatorilor
Activități de propagandă a colecțiilor și serviciilor
Marketingul în structurile infodocumentare
Studiul nevoilor de informare

BIBLIOGRAFIE

ATANASIU, Pia. *Metode și tehnici de lucru pentru sistemele de informare științifică*. București, Editura Didactică și pedagogică, 1976, 170 p.

BANCIU, Doina. *Sisteme automatizate de informare și documentare*. București, Editura Tehnică, 1997. 140 p.

CALENGE, Bertrand. *Politicile de achiziție: Constituirea unei colecții într-o bibliotecă*. București, Editura Biblioteca Bucureștilor, 1998, 399 p.

Ghid de catalogare și clasificare a colecțiilor bibliotecilor universitare din România. Elaborat de un colectiv coordonat de Victoria Curcăneanu. București, 1976, p.36-110; 252-396.

MANOLESCU-CHIVU, Maria; LĂZĂRESCU, Georgeta. *Metode și sisteme moderne în informarea tehnico-științifică*. București, editura tehnică, 1972, 263 p.

REGNEALĂ, Mircea. *Vocabular de biblioteconomie și știința informării*, 2 vol. București, Asociația Bibliotecarilor din Învățământ – România, 1995-1996 vol.I, 152 p.; vol.2, 278 p.

REGNEALĂ, Mircea. *Studii de biblioteconomie*. Constanța, Ex.Ponto, 2000, 389 p.

RICHTER, Brigitte. *Ghid de biblioteconomie*, tradus de Gheorghe Buluță și Silvia Nestorescu, București, Editura Grafoart, 1995, 316 p.

STOICA , Ion. *Interferențe biblioteconomie*. Constanța: Ex Ponto, 1997, p.65-85, 93-107, 187

STOICA Ion, *Criza în structurile infodocumentare; sensuri și semnificații contemporane*. Constanța, Ex Ponto, 2001, 222 p.

STOICA Ion, *Structuri și relații informaționale în dezvoltarea învățământului și a cercetării românești: o încercare de sinteză*. București, Editura Alternative, 1997, 143 p.

STUEART, Robert; MORAN, Barbara, *Managementul pentru biblioteci și centre de informare*. Ediția a patra. București, Biblioteca Națională a României și Asociația Bibliotecarilor din Bibliotecile Publice – România, 1998, 331 p.

SUTTER, Eric. *Conception, organisation et gestion d'un centre d'information*. Paris, Editura AFCOSID, 1987, 187 p.

THEODORESCU, Barbu. *Istoria bibliografiei române*. București, Editura Enciclopedică Română, 1972, 234 p.

ZORLENTAN, Tiberiu, BURDUS, Eugen; CĂPRĂRESCU, Gheorghe, *Managementul organizației* București, Holding Reporter, 1996, p.37-55, 175-213, 249-303, 407-416.

PROGRAMA PENTRU BIBLIOTECONOMIE ȘI ȘTIINȚA INFORMĂRII **PENTRU OBTINEREA GRADULUI DIDACTIC II**

A. PREZENTAREA GENERALĂ. OBIECTIVE. COMPETENȚE CHEIE

Programa este destinată profesorilor care predau Biblioteconomia și Știința Informării, absolvenți ai învățământului superior de profil. Aceasta este astfel structurată încât să răspundă schimbărilor în activitatea didactică din perspectiva noii abordări curriculare.

Obiectivele generale și cele specifice ale acestei discipline incluse în programă vizează evaluarea competențelor didactice și profesionale ale cadrului didactic, capacitatea sa de a acționa eficient prin identificarea și rezolvarea unor probleme caracteristice acestui domeniu.

Competențele specifice disciplinei **Biblioteconomie și Știința Informării**:

1. capacitatea de selectare, dezvoltare și aprofundare a conținutului științific și metodic al disciplinei
2. capacitatea de evaluare a eficienței didactice a diferitelor tipuri de demersuri educaționale
3. capacitatea de a perfecționa demersul didactic în vederea unei evaluări inter și transdisciplinare
4. capacitatea de a perfecționa comunicarea în cadrul parteneriatului educațional
5. capacitatea de evaluare și de realizare a feedback-ului în procesul de formare continuă

B. TEME PENTRU STUDIUL INDIVIDUAL.

1. dezvoltarea colecțiilor în epoca contemporană
2. politica de achiziții și utilizatorul contemporan
3. utilizatorii bibliotecilor și cerințele lor informaționale (studiul nevoilor de informare)
4. evidența, prelucrarea, organizarea și comunicarea documentelor
5. gestionarea, administrarea și responsabilitatea patrimonială a colecțiilor de documente
6. managementul bibliotecilor
7. legislație românească de bibliotecă
8. bibliografie și cultură
9. biblioteca și învățământul
10. sistemul național de biblioteci

C. TEMATICA DE SPECIALITATE

1. Dezvoltarea colecțiilor

Constituirea colecțiilor (principii de dezvoltare a colecțiilor, principalele tipuri de documente:

Documente tradiționale, audiovizuale, documente electronice)

Metodologia dezvoltării colecțiilor (informarea bibliografică: principii, tehnici, activități, instrumente de lucru: fișiere de deziderate, fișiere de comenzi etc.)

Modalități de dezvoltare a colecțiilor (achiziția oneroasă; cumpărătura, schimbul; achiziția gratuită: donația, transferul, depozitul legal; achiziții curente; achiziții retrospective; agenți interni de achiziție; agenți externi de achiziție).

Studiul colecțiilor (principii, tehnici, metodologie).

2. Evidența colecțiilor

Evidența primară (globală)

Evidența individuală

3. Prelucrarea publicațiilor

Descrierea publicațiilor (vedeta uniformă de autor – colectivitate; vedeta uniformă de autor-persoană fizică; descrierea bibliografică a publicațiilor monografice ISBD (M); descrierea bibliografică a publicațiilor seriale ISBD (S)

Clasificarea publicațiilor (indici principali; indici auxiliari)

Tipuri de cataloage

4. Organizarea publicațiilor

Sisteme de cotare (sisteme formale, sisteme logice)

5. Comunicarea documentelor

Disponibilitatea documentelor în funcție de tipul de bibliotecă, natura colecțiilor, categoria de utilizatori (accesul direct la documente; accesul indirect la documente)

Împrumutul documentelor (împrumutul intern: sisteme de împrumut, funcțiile centrului național de împrumut; împrumutul internațional)

6. Automatizarea bibliotecilor

Formalizarea datelor bibliografice pentru prelucrarea pe calculator sistem automatizat integrat de biblioteca rețele automatizate de informare.

7. Prezervarea și conservarea documentelor.

Prezervarea documentelor (tehnologii de prezervare clasice și contemporane; prezervarea documentelor pe suport hârtie; prezervarea documentelor documentelor audiovizuale; prezervarea documentelor electronice).

8. Gestionarea și administrarea documentelor.

Verificarea periodică a colecțiilor

Eliminarea documentelor

9. Legislație românească de bibliotecă

Responsabilitate patrimonială

10. Informarea științifică; conținutul și locul ei în cadrul activităților intelectuale
Elemente de bibliografie generală. Caracterizarea bibliografică.
Lucrări bibliografice. Bibliografie și cultură.
Baze de date. Sisteme de informare
Criza contemporană a informației.
11. Utilizatorii bibliotecilor și ai altor structuri infodocumentare
Educația utilizatorilor: căi și mijloace
Instrumente de informare în sprijinul utilizatorilor
Activități de propagandă a colecțiilor și serviciilor
Marketingul în structurile infodocumentare
Studiul nevoilor de informare
12. Managementul de bibliotecă
Principii generale ale managementului
Elemente fundamentale ale procesului managerial; (planificarea; organizarea; personalul;
finanțarea, raportarea, decizia; managementul colecțiilor; managementul serviciilor de informare și referințe; managementul perfecționării personalului; managementul cooperării; managementul calității)

D. METODICA PREDĂRII BIBLIOTECONOMIEI ȘI ȘTIINȚEI INFORMĂRII

- I. Tehnologia instruirii biblioteconomiei și științei informării. Obiective pedagogice și obiective specifice. Taxonomii de obiective pedagogice (cognitive, afective, psihomotorii – prezentare generală). Elaborarea strategiilor și modalităților didactice. Sarcini și situații de învățare. Relația metode tradiționale – metode moderne în realizarea obiectivelor educaționale ale disciplinei. Metode active de predare-învățare (dialogul euristic, învățarea prin descoperire, problematizarea, “debate”-ul, “brainstorming” – ul, exercițiul, analiza lingvistică).
- II. Proiectarea (conceperea) activităților didactice biblioteconomiei și științei informării; variante. Realizarea activităților didactice; enunțarea obiectivelor urmărite, actualizarea și verificarea cunoștințelor și a capacităților necesare predării învățării; conducerea procesului de învățare; asigurarea conexiunii pe parcursul învățării, evaluarea continuă a progresului școlar, asigurarea retenției și a transferului de cunoștințe, alcătuirea și propunerea de sarcini de învățare pentru acasă; diferențierea acestora.
- III. Variante și tipuri de lecții și proiectarea acestora în liceu):
Lecția de dobândire de noi cunoștințe de biblioteconomie și știința informării; aplicații. Lecția de fixare și consolidare a cunoștințelor de biblioteconomie și știința informării; aplicații.
Lecția de recapitulare și sinteza la biblioteconomie și știința informării (liceu); aplicații.

Lecția de verificare și evaluare a cunoștințelor la biblioteconomie și știința informării (liceu); aplicații.

- IV. Forme de învățare extraclasă și în afara spațiului școlii: excursie de studiu în unități bibliotecare din țară de diferite tipuri, vizită la biblioteci și centre de informare și documentare locale, organizarea de simpozioane, sesiuni de comunicări științifice etc. Formularea obiectivelor și evaluarea activității. Învățarea în echipe (grupe) de lucru.

- V. Strategii și tehnici de predare – învățare privind:
achiziția de documente (principii și tehnici);
principii de dezvoltare a colecțiilor;
formarea, dezvoltarea și consolidarea deprinderilor de analiză bibliografică și documentară;
analiza fișelor cititorului;
analiza lecturii pe tip de utilizări;
tehnici de căutare informatizată;
tehnici de căutare Internet.

- VI. Probleme privind evaluarea

* Teoria modernă a evaluării. * Evaluarea prin intermediul obiectivelor pedagogice și a formării de competențe. * Tehnica evaluării inițiale. Evaluarea formativă, de progres. Evaluarea sumativă, periodică. Evaluarea prin examene. * Exigențele elaborării testelor și a probelor docimologice. Tipuri de itemi ("obiectiv", cu alegeri multiple, întrebări structurate și bazate pe texte, eseuri structurate, eseuri nestructurate). Avantaje și dezavantaje (analiza critică pornind de la exemple concrete). Adecvarea tipologiei itemilor la condiții concrete ale grupului de elevi și la cerințele evaluărilor prin examene. * Alternanța probelor scrise cu cele orale. Tipologia examinării orale (interviul, dezbaterediscuția, tehnica întrebărilor și răspunsurilor, tehnica răspunsului pregătit). Specificul evaluării în învățarea biblioteconomiei și științei informării. Aplicații. * modalități alternative de evaluare; portofolii, proiecte, lectură suplimentară; Evaluarea prin activități extracurriculare (reviste școlare, cercuri literare, cenacluri, excursii tematice, vizite la muzee, întâlniri cu scriitori, expoziții etc.). * Evaluarea inter/intra/transdisciplinară. Propuneri de modele.

E. BIBLIOGRAFIE

- ATANASIU, Pia. *Metode și tehnici de lucru pentru sistemele de informare științifică*. București, Editura Didactică și Pedagogică, 1976, 170 p.
- BANCIU, Doina. *Informatizarea bibliotecilor publice: Concepte și practici*. București, Centrul de Pregătire și Formare a Personalului din Instituțiile de Cultură, 1999, 79 p.
- BANCIU, Doina. *Sisteme automatizate de informare și documentare*. București, Editura tehnică, 1997, 140 p.
- CALENGE, Bertrand. *Politicile de achiziție: Constituiea unei colecții într-o bibliotecă*. București, Editura Biblioteca Bucureștilor, 1998, 399 p.
- GEORGESCU-TISTU, Nicolae. *Bibliografia literară română*. București, Imprimeriile Statului, 1932, 255 p.
- Ghid de catalogare și clasificare a colecțiilor bibliotecilor universitare din România*. Elaborat de un colectiv coordonat de Victoria Curcăneanu. București, 1976, p.36-110; 252-396.

- MALCLES, Louise-Noelle. *Manuel de bibliographie*. Paris: PUF, 1976, 398 p.
- MANOLESCU-CHIVU, Maria; LĂZĂRESCU, Georgeta, *Metode și sisteme moderne în informarea tehnico-științifică*, București, Editura Tehnică, 1972, 263 p.
- Mape documentare, fascicula 1-2 (colecția pe anii 1990-2001)
- Probleme de informare și documentare (colecția pe anii 1990-2001)
- REGNEALĂ, Mircea, *Vocabular de biblioteconomie și știința informării*. 2 vol. București, Asociația Bibliotecarilor din Învățământ – România, 1995-1996, vol. I, 252 p; vol.II, 278 p.
- REGNEALĂ, Mircea, *Studii de biblioteconomie*, Constanța, Ex Ponto, 2000, 389 p.
- RICHTER, Brigitte, *Ghid de biblioteconomie*, tradus de Gheorghe Buluță și Silvia Nestorescu, București, Editura Grafoart, 1995, 316 p.
- SIMIONESCU, Dan, *Teoria bibliografiei*, București, 1976, 184 p.
- STOICA, Ion, *Interferențe biblioteconomice*, Constanța, Ex Ponto, 1997, p.65-85, 93-107, 187
- STOICA, Ion, *Criza în structurile infodocumentare: sensuri și semnificații contemporane*, Constanța, Ex Ponto, 2001- 222 p.
- STOICA, Ion, *Structuri și relații informaționale în dezvoltarea învățământului și a cercetării românești: o încercare de sinteză*, București, Editura Alternative, 1997, 143 p.
- STUEART, Robert; MORAN, Barbara, *Managementul pentru biblioteci și centre de informare*. Ediția a patra, București, Biblioteca Națională a României și Asociația Bibliotecarilor din Bibliotecile Publice–România, 1998, 331 p.
- SUTTER, Eric. *Conception, organisation et gestion d'un centre d'information*. Paris, Editura AFCOSID, 1987, 187 p.
- THEODORESCU, Barbu, *Istoria bibliografiei române*. București, Editura Enciclopedică Română, 1972, 234 p.
- ZORLENTAN, Tiberiu; BURDUS, Eugen; CĂPRĂRESCU, Gheorghita, *Managementul organizației*, București, Holding Reporter, 1996, p.37-55, 172-213, 249-303, 407-416, 649-690.